

Een nieuwe waarheid

Zonder twijfel is voor onze flora en fauna verreweg de belangrijkste gebeurtenis van de afgelopen periode het inwerkingtreden van de nieuwe Wet natuurbescherming op 1 januari van dit jaar. U heeft er al eerder over kunnen lezen in ons tijdschrift en ook in dit nummer komt het onvermijdelijk weer aan de orde.

De "oude" Flora en faunawet - in feite nog maar 15 jaar echt in werking - had een mooie neutrale naam. In ieder geval gaf die naam aan, waar het over ging in die wet. Wat dat betreft is het met die nieuwe wet een stuk minder gesteld: de Wet natuurbescherming gaat vooral over het niet-beschermen van flora en fauna. De naam is een vlag op een modderschuit... Tijdens alle mogelijke inspraak- en meesprek rondes heeft De Faunabescherming er voor gepleit niet een geheel nieuwe wet te maken, maar om de Flora en faunawet te repareren waar dat echt nodig was. Maar helaas, het werd wél een nieuwe wet, met als uitgangspunt het ellendige voorstel van toenmalig staatssecretaris Bleker: de bescherming van soorten houdt niet meer in, dan wat we volgens internationale overeenkomsten verplicht zijn. En die overeenkomsten handelen voor verreweg het grootste deel alleen over vogels. Er is een Europese Vogelrichtlijn en die is behoorlijk streng. En ondanks een poging van enkele belangenorganisaties om die aanmerkelijk te versoepelen, ziet

het er nu naar uit dat deze richtlijn niet gewijzigd wordt. Een grote meerderheid in de EU blijkt de Vogelrichtlijn van groot belang te vinden. Mooi. Maar er is geen Zoogdierenrichtlijn, geen Vlinderrichtlijn, geen Amfibieën of Reptielenrichtlijn. Met als gevolg dat provincies en zelfs gemeenten heel veel vormen van verstoring van deze soorten kunnen toestaan, zolang de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort maar niet in gevaar komt. Er mag dus véél meer dan vroeger. Prettig voor projectontwikkelaars, maar heel vervelend voor natuurbeschermers. Hoe, door wie en op welk moment wordt die gunstige staat van instandhouding beoordeeld? Dat is maar één van de vele vragen.

Opstand

Het grote nadeel van een nieuwe wet, is dat er ook een totaal nieuwe jurisprudentie moet worden opgebouwd. Maar je kan ook cynisch opmerken, dat dat misschien wel meevalt, omdat er zoveel gewoon is toegestaan bij het lastigvallen of bestrijden van diersoorten. Al eerder meldden we, toch wel tot onze verbazing, dat de meeste andere natuur- en dierenbeschermingsorganisaties lang niet zo kwaad en teleurgesteld zijn als wij. Onterecht, we zouden met die organisaties gezamenlijk in opstand moeten komen tegen deze wet. We zullen zoveel mogelijk organisaties, overheden en particulieren ervan moeten overtuigen dat het roer om moet. Als relatief kleine club kunnen wij dat niet alleen, want het is een zeer lastige klus. De wet is immers met grote meerderheid door beide Kamers aangenomen en niemand zit te wachten op wezenlijke veranderingen op korte termijn.

Je zou bijna hopen dat er zich spoedig flinke excessen voordoen, want alleen een soort algemene publieke verontwaardiging zou eventueel tot een snelle aanpassing kunnen leiden.

Ons hele bestaan hebben wij er schande van gesproken, dat in de praktijk boeren en jagers

Kieviten (foto: Harm Niessen)

bepalen hoe er met de wilde fauna in dit land wordt omgesprongen. Deze kleine minderheid is feitelijk almachtig, niet in het minst omdat de gevestigde natuurbeschermingsorganisaties een sterke neiging hebben om vriendjes te blijven met boeren en jagers. En ze hun zin te geven, ook als ze zelf eigenlijk niet zo blij zijn met hun zinloze bestrijdingsacties. De overgrote en nog steeds sterk groeiende meerderheid van gewone natuurliefhebbers heeft niets te zeggen over de nutteloze bestrijdingsacties van alle zogenaamde 'beheerders'. Zeker, er is een poging gedaan daaraan in de nieuwe wet tegemoet te komen. Maar nu al, na een paar maanden, is duidelijk dat die poging wel moet mislukken.

Advies

Alle provincies moeten een Faunabeheerplan maken, waarin wordt vastgelegd wat er volgens de jagers en de boeren allemaal geschoten moet worden. Vervolgens keuren de provinciebesturen dit plan in 9 van de 10 gevallen zonder meer goed. En daarna is het ook voor rechters een soort waarheid geworden. Als het in het Faunabeheerplan staat, is het waar... In principe moeten er nu in iedere provincie twee maatschappelijke organisaties betrokken worden bij het vaststellen van een Faunabeheerplan. Maar dat kan op veel verschillende manieren en in sommige provincies waren daar heel vreemde ideeën over. "Nodig de VVV uit" of "nodig de Boermarkte uit" voldoet duidelijk niet aan wat het parlement voor ogen had. Daar werd overduidelijk gedoeld op organisaties als Vogelbescherming, Dierenbescherming en De Faunabescherming. Maar als provincies dan eisen dat een deelnemende organisatie niet tegen het "duurzaam beheer van dierpopulaties", lees: plezierjacht, mag zijn, dan doen wij uiteraard niet mee. Vogelbescherming heeft aangegeven geen tijd te hebben om aan Faunabeheerplannen deel te nemen. In sommige provincies mogen we adviezen verstrekken, maar adviseren staat iedereen vrij, gevraagd en ongevraagd. En als, zoals te verwachten valt, die adviezen worden genegeerd, dan zal het met dat meedenken snel afgelopen zijn. In een brief aan de staatssecretaris hebben wij de vrees geuit, dat de provincies niet doen wat het parlement voor ogen had. Maar de staatssecretaris ziet voornamelijk geen problemen.

Procedures

Juridische procedures over de bestrijding van ganzen, vossen, zwanen, roeken, damherten en andere dieren lijken eindeloos voort te duren. Sommige zaken lijken hopeloos te zijn, zoals juridische procedures om te trachten de overbodige en zinloze bestrijding van vossen en knobbelzwanen tegen te houden. Rechtbanken blijven helaas alle onbewezen onzin van een willekeurige boer als waarheid te accepteren. Dat is vechten tegen de bierkaai, of erger. De jongste uitspraak van de Raad van State over het decimeren van damherten in de Zeeuwse duinen biedt ook weinig hoop op een goede afloop. Dat de maximale inzet om op grote schaal ganzen te schieten, te vergassen en hun nesten te vernielen nu al jaren niet tot gevolg heeft dat er substantieel minder ganzen zijn, zou juridisch tot de conclusie moeten leiden, dat het dan niet kan worden toegestaan. Maar of de Raad van State die conclusie ook daadwerkelijk trekt, is maar zeer de vraag.

Spelletjes

De Friezen hebben we voor het laatst bewaard. Hele rare jongens, die Friezen. Zolang het slecht gaat met de kievit in de Friese weilanden, mogen er geen eieren worden geraapt. En natuurlijk ziet het er niet naar uit, dat het ooit nog echt goed komt met de kievit als echte weidevogel. Maar de Friezen houden vol en verzinnen een nieuw spel, een echte wedstrijd: 'Vind het "eerste" ei in één van de meer dan 130 vogelwachtgebieden en gemeenten in Friesland en wordt in het zonnetje gezet door een plaatselijke burgemeester.' Omdat het zoeken naar kievitseieren met een ander doel dan direct noodzakelijke bescherming illegaal is, hebben we alle burgemeesters verzocht, niet mee te werken aan deze wedstrijd. Alleen Smallingerland, Vlieland en Weststellingwerf gaven gehoor onze oproep. Teleurstellend weinig. Maar wel is duidelijk, dat veel Friezen het nu zo langzamerhand wel genoeg vinden. Het spelletje om meer dan 130 eerste eieren stuit zelfs doorgewinterde rapers tegen de borst.